

Dictamen en relació amb la consulta formulada per un Ajuntament sobre la cessió de dades personals a una empresa prestadora del servei d'abastament d'aigua potable.

Es presenta davant l'Agència Catalana de Protecció de Dades un escrit de l'alcalde d'un ajuntament (en endavant, l'Ajuntament) en què es demana que l'Agència emeti un dictamen per valorar si aquest Ajuntament està legitimat per facilitar els números d'identificació fiscal (NIF) de les persones abonades al servei d'abastament d'aigua dut a terme per una empresa subministradora d'abastament d'aigua.

Analitzada la consulta, tenint en compte la normativa vigent aplicable, i vist l'Informe de l'Assessoria Jurídica, s'emet el següent dictamen:

I

(...)

II

L'Ajuntament manifesta, en l'escrit de consulta, que l'empresa sol·licita que aquesta corporació li cedeixi la dada personal corresponent al NIF dels abonats al servei de subministrament d'aigua potable d'aquest municipi, atès que considera que es tracta d'una dada necessària per a la prestació del servei.

L'escrit de l'alcalde s'acompanya d'una còpia d'una instància que presenta l'empresa davant l'Ajuntament, en la qual es demana que es procedeixi a la cessió de la dada personal NIF dels abonats al servei provinent del fitxer de Padró d'habitants o del fitxer de l'Impost sobre Béns Immobles.

III

En primer lloc, cal estudiar els supòsits en què, de conformitat amb la Llei 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades personals (en endavant, LOPD), l'Ajuntament pot cedir dades de caràcter personal a l'empresa.

Pel que fa a la naturalesa jurídica de l'empresa, tot i que en el text de la consulta no s'especifica, entenem que es tracta d'una empresa privada prestadora del servei d'abastament d'aigua potable al municipi a través d'un contracte de gestió de serveis públics.

Per tant, atès que no es tracta d'una administració pública, ens trobaríem davant d'una comunicació de dades entre una administració pública (l'Ajuntament) i una empresa privada que es regiria pel que disposa l'article 11 de la LOPD, i no pel que estableix l'article 21 de la mateixa Llei relatiu a la comunicació de dades entre administracions públiques. És a dir, per a dur-se a terme aquesta comunicació seria

necessari comptar amb el consentiment de les persones afectades o disposar d'una llei que habiliti la comunicació.

Cal tenir en compte però que l'art 12.1 de la LOPD, que regula l'accés de dades per compte de tercers, estableix que *no es considera comunicació de dades l'accés d'un tercer a les dades quan l'accés sigui per a la prestació d'un servei al responsable del tractament*, i aquest és precisament el cas de l'empresa en qüestió, atès que presta el servei d'abastament d'aigua per compte de l'Ajuntament. En qualsevol cas, per a que això sigui així serà necessari que l'Ajuntament i l'empresa concessionària estableixin un acord o contracte amb els extrems a què es refereix l'article 12.2 de la LOPD . En aquest sentit es manifesta també la Disposició Addicional 31^a de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic.

Cal tenir en compte que en aquest contracte d'encàrrec caldrà fer-hi constar expressament el compromís de l'encarregat del tractament (empresa) que no tractarà les dades a què tingui accés per a una finalitat diferent de la prestació del servei de subministrament d'aigua, que tractarà aquestes dades d'acord amb les instruccions del responsable (Ajuntament), que no les comunicarà, ni tan sols per a la seva conservació, a altres persones, així com les mesures de seguretat que haurà d'implementar (article 12.2 de la LOPD).

Així mateix, per tal de donar compliment a la resta d'obligacions derivades de la normativa en protecció de dades es recomana fer referència també a les qüestions previstes en l'apartat 7.2 de la Recomanació 1/2010, d'aquesta Agència, sobre l'encarregat del tractament en la prestació de serveis per compte d'entitats del sector públic de Catalunya.

La LOPD considera responsable del tractament o fitxer (article 3.d) de la LOPD) a la persona física o jurídica, de naturalesa pública o privada, o òrgan administratiu, que decideix sobre la finalitat, el contingut i l'ús del tractament.

Ahora, considera que pot ser encarregat del tractament (article 3.g) de la LOPD) qualsevol persona física o jurídica, autoritat pública, servei o qualsevol altre organisme que, sol o conjuntament amb altres, tracti dades personals per compte del responsable del tractament.

Ara bé, si es vol gaudir dels efectes previstos a l'article 12.1 de la LOPD, això és, la possibilitat de realitzar comunicacions de dades des de l'Ajuntament cap a l'empresa sense necessitat de consentiment o d'una Llei específica que hi doni cobertura, no només cal signar aquest contracte, sinó que és necessari que el tractament de dades personals sigui per compte del responsable del tractament o fitxer.

Així doncs, si l'Ajuntament disposa d'un contracte d'encarregat del tractament amb l'empresa i tracta les dades per compte de l'Ajuntament, l'article 12 de la LOPD permetria en aquest cas l'accés i el tractament de dades personals contingudes en fitxers municipals vinculats al servei per part d'aquesta empresa, sempre que aquest accés fos necessari per dur a terme la prestació d'un servei per compte del responsable del tractament o fitxer.

En aquest cas, l'empresa podria tractar aquelles dades personals en poder del consistori que fossin adequades, pertinents i necessàries per dur a terme la prestació del servei de subministrament d'aigua a la població del municipi. Una d'aquestes dades que podria tractar és la sol·licitada per l'empresa a l'Ajuntament, és a dir, el NIF dels abonats al servei que consti en el fitxer municipal destinat a la gestió del servei d'abastament d'aigua.

En el cas que no hi hagués cap fitxer de titularitat pública que prevegi com a finalitat la prestació del servei de subministrament d'aigua i reculli les dades necessàries per dur-lo a terme caldria que l'Ajuntament procedís a la seva creació i posterior notificació al Registre de Protecció de Dades de Catalunya.

Queda clar per tant que la comunicació de dades a l'empresa podrà basar-se en algun dels supòsits previstos a l'article 11 de la LOPD o bé en l'existència d'un contracte d'encàrrec del tractament en els termes de l'art. 12 LOPD. En aquest segon cas però, cal tenir en compte que la possibilitat que l'empresa concessionària accedeixi a les dades que estan en poder de l'Ajuntament no és il·limitada sinó que, pel contrari, s'ha de limitar a aquelles dades que el propi Ajuntament podria utilitzar per a la gestió del servei si la digués a terme de manera directa.

La instància que presenta l'empresa davant l'Ajuntament en la qual es demana que es procedeixi a la cessió de la dada personal NIF dels abonats al servei. Assenyala dues possibles fonts on consultar aquesta dada: per una banda el fitxer del Padró d'habitants del municipi i per altra banda el fitxer de l'Impost sobre Bens Immobles.

Tanmateix, convé apuntar que, si es té en compte que la prestació del servei es tracta d'una relació jurídica basada en el consentiment dels abonats, el que procediria fer en aquest cas per part de l'empresa seria sol·licitar la dada en qüestió en el moment de formalitzar la pòlissa de subministrament d'aigua i si, posteriorment, es comprova que és incorrecta o que no hi és, sol·licitar-la de nou als seus abonats.

IV

Pel que fa a la comunicació de les dades personals incloses en el fitxer del Padró Municipal d'Habitants cal tenir en compte, en primer lloc, quina és la finalitat d'aquest tipus de fitxers. El padró és una base de dades que compta amb regulació pròpia, la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local (en endavant, LRBRL). Aquesta Llei estableix l'obligació de tot resident d'inscriure's al padró del municipi on ha fixat la seva residència i, alhora, defineix la seva finalitat: determinar la població del municipi, ésser requisit per adquirir la condició de veí i servir per acreditar la residència i domicili habitual (articles 15 i 16). Per tant, es tracta d'un tipus de fitxer amb una finalitat molt concreta que no dona cobertura a qualsevol tractament de dades personals, és a dir, no està pensat per habilitar el tractament de les dades que siguin necessàries per a la prestació de serveis municipals.

L'article 16.3 de la LRBRL, admet la possibilitat de comunicar les dades del padró a altres administracions que ho sol·licitin, sense consentiment dels interessats, quan siguin necessàries per a l'exercici de les seves competències i exclusivament per a assumptes en què la residència o el domicili siguin dades rellevants. No obstant això, aquesta excepció legal no seria aplicable al supòsit en qüestió atès que l'empresa no es tracta d'una administració pública.

Ara bé, si que cal reconèixer la possibilitat que la mateixa corporació municipal utilitzi les dades del Padró en la prestació de serveis municipals quan la residència o domicili habitual sigui rellevant. Així succeeix, per exemple quan es tracta d'utilitzar les dades del Padró municipal a efectes de notificacions o comunicacions del mateix Ajuntament amb els ciutadans. Malgrat això, la comunicació de la dada del NIF continguda al Padró municipal no sembla que sigui un d'aquests supòsits en que la dada relativa a la residència o el domicili resulti rellevant. És més, amb independència que l'immoble de que es tracti estigui ubicat en el terme municipal, pot ser perfectament possible que la

persona obligada al pagament de la taxa pel servei d'abastament d'aigua ni tan sols tingui el domicili en el municipi.

V

Pel que fa a la possibilitat de comunicar a l'empresa la dada del NIF que consta en el fitxer de l'Impost sobre Béns Immobles, caldrà tenir en compte també la regulació específica.

La finalitat d'aquest fitxer es pot desprendre pel Text refós de la Llei reguladora de les Hisendes Locals (LHL), aprovat pel Reial Decret legislatiu 2/2004, de 5 de març. Aquesta Llei estableix als articles 59 i 60 que l'Impost sobre Béns Immobles es tracta un tribut directe que grava el valor dels béns immobles i s'atorga als Ajuntaments el deure de recaptar aquest impost. És per això que en aquest cas, la finalitat consistirà en la gestió d'aquest tribut d'acord amb les bases que estableix la Llei. Per tant, aquest fitxer, té una finalitat específica que tampoc dóna cobertura a qualsevol tractament de dades personals.

Per la seva banda, l'article 95.1 de la Llei 58/2003, de 17 de desembre, General Tributaria (en endavant LGT), estableix que les dades obtingudes per l'administració tributaria en el desenvolupament de les seves funcions, tenen caràcter reservat i tan sols podran ser utilitzades per a la efectiva aplicació dels tributs, sense que aquestes puguin ser cedides o comunicades a tercers, tret dels casos que esmenta la Llei en l'article citat:

“a) La col·laboració amb els òrgans jurisdiccionals i el ministeri fiscal en la investigació o persecució de delictes que no siguin perseguibles únicament a instància de persona perjudicada.

b) La col·laboració amb altres administracions tributàries a efectes del compliment d'obligacions fiscals en l'àmbit de les seves competències.

c) La col·laboració amb la Inspecció de Treball i Seguretat Social i amb les entitats gestores i serveis comuns de la Seguretat Social en la lluita contra el frau en la cotització i recaptació de les quotes del sistema de Seguretat Social, així com en l'obtenció i el gaudi de prestacions a càrrec del dit sistema.

d) La col·laboració amb les administracions públiques per a la lluita contra el delictes fiscal i contra el frau en l'obtenció o la percepció d'ajuts o subvencions a càrrec de fons públics o de la Unió Europea.

e) La col·laboració amb les comissions parlamentàries d'investigació en el marc legalment establert.

f) La protecció dels drets i interessos dels menors i incapacitats pels òrgans jurisdiccionals o el ministeri fiscal.

g) La col·laboració amb el Tribunal de Comptes en l'exercici de les seves funcions de fiscalització de l'Agència Estatal d'Administració Tributària.

h) La col·laboració amb els jutges i tribunals per a l'execució de resolucions judicials fermes.

La sol·licitud judicial d'informació exigeix resolució expressa en la qual, amb la ponderació prèvia dels interessos públics i privats afectats en l'assumpte de què es tracti i pel fet d'haver-se exhaurit els altres mitjans o fonts de coneixement sobre l'existència de béns i drets del deutor, es motivi la necessitat de demanar dades de l'Administració tributària.

i) La col·laboració amb el Servei Executiu de la Comissió de Prevenció del Blanqueig de Capitals i Infraccions Monetàries, amb la Comissió de Vigilància d'Activitats de Finançament del Terrorisme i amb la Secretaria d'ambdues comissions, en l'exercici de les seves funcions respectives.

j) La col·laboració amb òrgans o entitats de dret públic encarregats de la recaptació de recursos públics no tributaris per a la correcta identificació dels obligats al pagament.

k) La col·laboració amb les administracions públiques per al desenvolupament de les seves funcions, amb l'autorització prèvia dels obligats tributaris a què es refereixin les dades subministrades.”

És a dir, als efectes que ens interessa en aquesta consulta, la LGT admet la utilització de les dades obtingudes per l'administració tributaria en el desenvolupament de les seves funcions per a la efectiva aplicació dels tributs, a banda del supòsit de comunicació basada en el consentiment de les persones afectades (apartat k) preveu també la possibilitat de comunicar les dades a altres administracions tributàries a efectes del compliment d'obligacions fiscals en l'àmbit de les seves competències (apartat b), com també a òrgans o entitats de dret públic encarregats de la recaptació de recursos no tributaris per a la correcta identificació dels obligats al pagament (apartat j).

Tenint en compte que els ingressos derivats de la prestació del servei municipal d'abastament d'aigua tenen la consideració de taxa (art. 20.4.t) de la LHL), per tant ingressos de naturalesa tributària, no sembla que hi hagi impediment per a la utilització pel propi Ajuntament de la informació sobre el NIF que pot haver-hi en el fitxer relatiu a l'Impost sobre béns immobles a l'efecte de gestionar el cobrament d'aquesta taxa. I essent així, no resultaria contrari a la normativa de protecció de dades que es pugui facilitar aquesta dada a l'empresa encarregada de la prestació d'aquest servei a efectes de recaptar els ingressos de dret públic, si s'ha establert el corresponent contracte d'encàrrec del tractament a què ens hem referit.

Per tot això, es fan les següents,

Conclusions

La utilització de la dada del NIF continguda al Padró d'Habitants amb la finalitat de gestionar el cobrament de la taxa pel servei municipal d'abastament d'aigua comporta un canvi en la finalitat per a la qual es va recollir que no ve emparat per una norma amb rang de llei. En conseqüència l'Ajuntament només pot comunicar aquesta dada a l'empresa prestadora del servei amb el consentiment de les persones interessades.

La utilització de la dada del NIF continguda al Fitxer de l'Impost sobre Béns Immobles amb la finalitat de gestionar el cobrament d'ingressos de naturalesa tributària està habilitada per l'article 95 de la LGT. En conseqüència, en cas que l'Ajuntament hagi establert un contracte d'encàrrec del tractament amb l'empresa concessionària, podrà comunicar-li aquestes dades en base al que disposa 12 de la LOPD.